

En moviment: el repte de les migracions contemporànies a la Unió Europea

Gemma Pinyol* | gpinyol@cidob.org

VISTA PRÈVIA

Pràcticament ningú abandona el seu país per plaer. I és que darrere de la immensa majoria d'immigrants s'amaga un drama –fam, pobresa, persecució política i/o religiosa, desastres naturals,...– que els ha portat a fer les maletes per buscar un futur millor, com ho van fer els nostres avantpassats no fa gaires anys. Migrar per necessitat, per instint de supervivència, cap a un món millor. Però la realitat és que sovint aquest món millor és converteix en un nou drama marcat per l'exclusió social, la xenofòbia, la misèria, l'explotació laboral... i sobretot per veure's fora de la legalitat.

Malgrat que sembli una obvietat reiterar-ho, les migracions són una constant en la història de la humanitat, amb una capacitat notable de canvi i transformació social. A tall indicatiu, només cal recordar els moviments ocorreguts durant la revolució neolítica o els desplaçaments de població que acompanyaren la construcció dels grans imperis clàssics. La colonització del continent americà, el tràfic d'esclaus, la revolució industrial i els desplaçaments forçats de població durant la Segona Guerra Mundial (1939-1945) són altres exemples que confirmen que les migracions internacionals no són cap novetat.

Tot i això, el cert és que poques èpoques han atorgat una importància tan rellevant a les migracions internacionals com el període actual. Entre finals del segle XX i principis del XXI es consolida la incorporació de la gestió del fenomen migratori a les agendes polítiques i socials de les societats receptores, però també dels països i regions emissors i de trànsit dels fluxos migratoris. Segons

* Coordinadora del Programa Migracions del CIDOB i investigadora associada del GRITIM-UPF

El repte de les migracions no és, per més que ho sembli, un problema del món desenvolupat: el volum de persones que es mouen en l'escenari Sud-Sud supera amb escreix el Sud-Nord

dades de l'Organització de les Nacions Unides (ONU), actualment hi ha uns 200 milions de persones fora del seu país d'origen i que poden considerar-se migrants internacionals. Aquesta magnitud converteix el col·lectiu migrant –entès com un tot malgrat ser un conjunt heterogeni i dispers geogràficament– en la cinquena «nacionalitat» del món, amb un volum de població semblant al de Brasil. Però en termes relatius la xifra només representa un 3% de la població mundial, el que ofereix una proporció menor i relativament més dinàmica que en altres èpoques passades. L'increment de països d'origen, de destí i de trànsit migratori sí són una característica actual que permet afirmar que el fenomen migratori ha adquirit una major transcendència global.

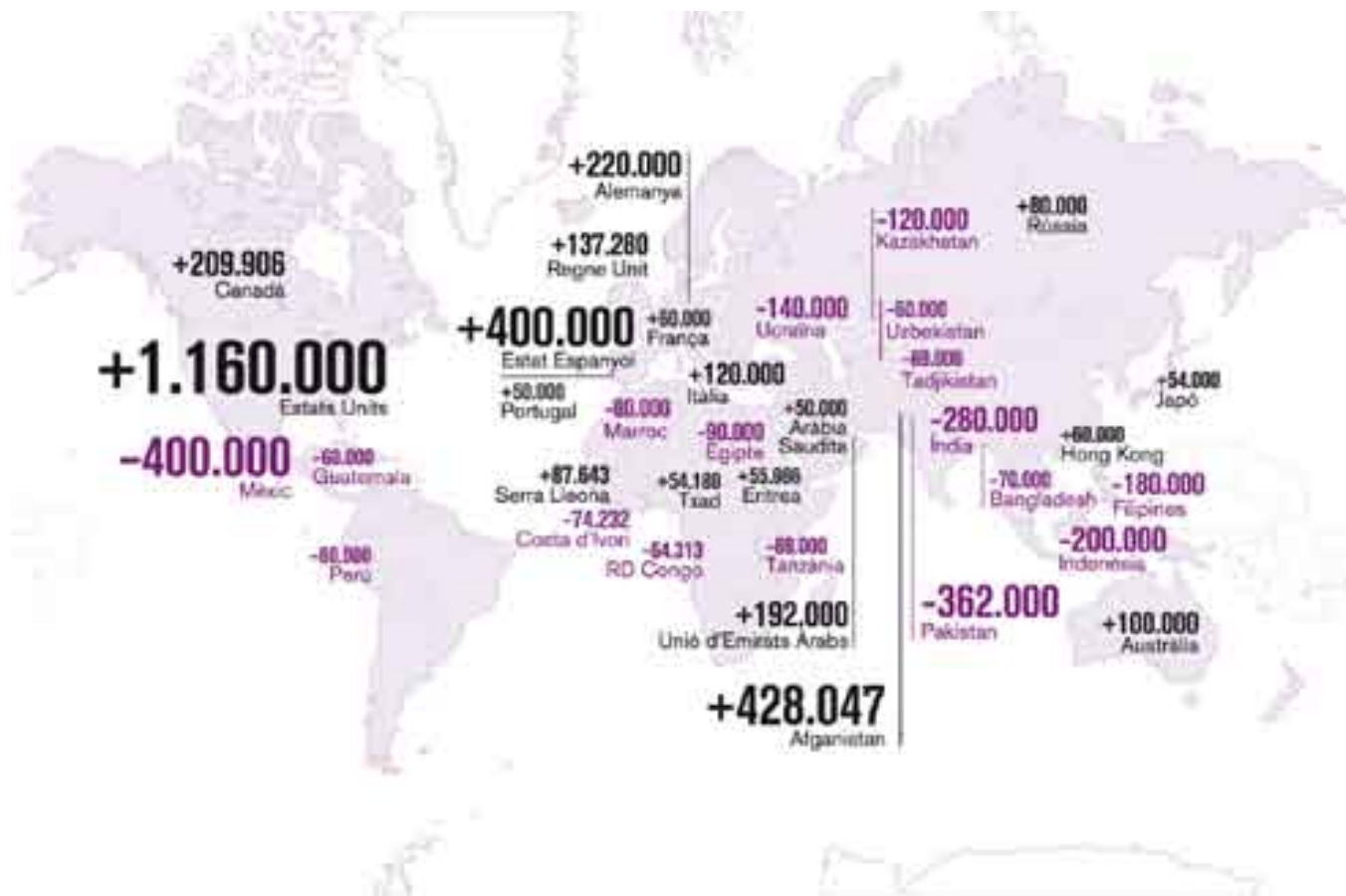
Ara bé, segons el darrer informe Informe sobre el Desenvolupament Humà (IDH)¹ del Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD) sobre mobilitat humana, una estimació conservadora situa en 740 milions de persones el nombre de migrants interns, és a dir, gairebé quatre vegades més que els que migren a un país diferent al propi. I d'aquests darrers, només uns 70 milions de persones es desplacen d'un país en desenvolupament a un país desenvolupat. Aquestes dues xifres permeten entendre que, en termes globals, el repte de

les migracions internacionals no és, per més que ho pugui semblar, un problema del món desenvolupat. De fet, si a aquestes xifres hi afegíssim el flux de refugiats i desplaçats interns, el volum de persones que es mouen en l'escenari Sud-Sud supera amb escreix el flux Sud-Nord, que segueix acaparant la major part de l'atenció mediàtica, social i política quan es parla de moviments migratoris.

En qualsevol cas, i contràriament al què succeeix abans de la Segona Guerra Mundial, actualment pocs estats estan al marge d'un fenomen que s'ha anat globalitzant en la mesura que ho han fet l'economia, les comunicacions i els mitjans de transport. En general, els processos de mundialització han significat la construcció d'espais compartits en els quals, al marge de barreres i traves nacionals, s'ha incrementat la circulació de producció, capitals i béns de consum entre països. Però mentre la llibertat de circulació d'aquests elements s'ha anat potenciat progressivament, la circulació de persones es troba –especialment en el flux de països en desenvolupament a països desenvolupats– amb més limitacions que mai. La consolidació d'un escenari privilegiat, tot i que no únic, en els països occidentals desenvolupats, explica les polítiques restrictives que aquests països han aplicat a un fenomen que, principalment, té el seu origen en els països en via de desenvolupament. Així s'entén que les migracions internacionals siguin un dels pocs fenòmens de la mundialització en què no es promogui la llibertat de circulació i que continuï restringida per conceptes com les fronte-

¹ PROGRAMA DE NACIONS UNIDES PER AL DESENVOLUPAMENT, *S'estan superant barreres: mobilitat i desenvolupament humà. Informe sobre Desenvolupament Humà 2009*. Programa de las Nacions Unides per al Desenvolupament. Nova York, 2009.

MAPA 1. FLUXOS MIGRATORIS EN PAÍOS SELECCIONATS 2000-2005

Font: PINYOL, G. (2007): «Una aproximació a les migracions internacionals». DCIDOB. Número 100. Barcelona: CIDOB.

Les migracions són un dels pocs fenòmens de la mundialització en què no es promou la llibertat de circulació

res, les nacionalitats o la llibertat de moviment.

Un breu repàs a les migracions contemporànies

Les polítiques migratòries i les prioritats de l'agenda política en la matèria s'han anat transformant en paral·lel als patrons migratoris, establint-se així imperatius com el compliment de determinats requisits i la possessió de documentació específica per creuar una frontera o per establir-se en un país del qual hom no és autòcton. La contraposició d'una realitat en la qual conviuen fluxos migratoris intensos –amb orígens, destins i rutes que varien al llarg del temps– i unes polítiques migratòries enfocades a dificultar i limitar aquests moviments expliquen el paper que ha anat adquirint, a l'actualitat, la irregularitat del fenomen migratori. D'altra banda, les dinàmiques migratòries han anat generant nous fenòmens d'impacte que, com la circulació de remeses, la fuga de cervells, el paper de les diàspores o l'existència de xarxes transnacionals, han generat noves vinculacions entre regions d'origen, de destí i de trànsit.

Hi ha una dificultat inherent a l'hora d'intentar explicar l'acte, individual o col·lectiu, de migrar, però diferents teories han intentat comprendre i analitzar el fenomen de les migracions al llarg de la història. De fet, aquestes teories intenten determinar quins són els factors *push* i *pull* que expliquen les causes de les migracions. Per un banda, els factors *push* o d'expulsió, són aquells que s'esdevenen en el país d'origen del migrant i que en condi-

cionen la partida, mentre que per l'altra, els factors *pull* o d'atracció fan referència a les condicions que es donen en els països de destí i que tenen el suficient atractiu com per justificar un procés migratori. En general, els factors d'atracció i d'expulsió es circumscriuen a les condicions socioeconòmiques i demogràfiques –atur, nivell salarial,...–, a raons polítiques i culturals –respecte als drets polítics i culturals, percepció de seguretat, credibilitat institucional,...– i més recentment, a motius mediambientals –desastres naturals, accés als recursos hídrics,... Les polítiques d'immigració, en la mesura que incentiven o limiten la circulació de persones, també són un factor determinant per explicar les dinàmiques migratòries.

A finals del segle XIX, Ernst G. Ravenstein (1834-1913) publica *The Laws of Migration*,² on assenjala que l'economia és el factor clau que explica les migracions i que aquestes creixen en la mesura que millora el desenvolupament industrial i els mitjans de transport. Per la seva part, el 1966 Everett S. Lee publica *Una teoria de les migracions*³ on afirma que les migracions són el resultat de l'equació entre beneficis i costos dels factors d'atracció i d'expulsió, que bàsicament, però no només, són de caràcter econòmic. Actualment, els models explicatius de ti-

2 *The Laws of Migration*, d'Ernst G. Ravenstein va ser publicat el 1885 per la Royal Statistical Society.

3 LEE, E. «A theory of migration». *Demography*. Número 3. Pàgines 47-57.1966.

La contraposició d'una realitat amb fluxos migratoris intensos i unes polítiques enfocades a limitar aquests moviments expliquen la irregularitat en el fenomen migratori

pus macro⁴ i micro analitzen la decisió migratòria de manera individual o conjuntural, intentant determinar quins són i quin pes tenen en la decisió aquests factors d'expulsió i d'atracció existents en els països d'origen i destí migratori. Per tant, les migracions són un fenomen complex, multidimensional i multicausal, en constant evolució i que, en nombroses ocasions, han estat un factor determinant en les transformacions polítiques, socials, econòmiques i culturals de les regions d'origen, de destí i de trànsit.

En aquest escenari de fluxos migratoris, Europa ha jugat un paper clau. Durant els primers períodes de la història moderna de les migracions internacionals, els països europeus bàsicament són l'origen de considerables moviments migratoris que, sota la lògica dels processos colonials, s'estenen al llarg dels territoris d'Àfrica, Amèrica, Àsia i Oceania. Entre 1500 i 1800, diferents col·lectius europeus s'estableixen a diferents regions, de manera permanent –colons– i temporal –funcionaris i empresaris–, generant un nou sistema productiu que necessita un altre gran flux de persones, aquest cop de caràcter forçat. En el període citat, es calcula que uns 10 milions

d'africans són enviats al continent americà per a treballar com a mà d'obra esclava en les plantacions agrícoles dels colons europeus. Posteriorment, entre 1800 i 1925, a aquest moviment principalment centrat en l'àmbit agrícola se li afegeixen els fluxos vinculats a les necessitats de mà d'obra de les incipients explotacions industrials. Al llarg del procés d'industrialització que s'estén per Europa i el continent americà, prop d'uns 50 milions d'europeus deixen els seus territoris d'origen per anar a buscar noves oportunitats a països com Argentina, Austràlia, Canadà, Estats Units d'Amèrica (EUA) –on va dirigir-se el 60% d'aquesta migració– o Nova Zelanda. La Primera Guerra Mundial (1914-1918) i, sobretot, el crac de 1929 i la Segona Guerra Mundial, canvien les dinàmiques migratòries conegudes fins aleshores a l'escenari internacional. La dècada de 1960 suposa un canvi substancial en la mesura que Europa deixa de ser punt d'origen de la majoria de moviments migratoris internacionals per esdevenir destí d'aquests. Països de l'Europa occidental com Alemanya, Bèlgica, França, Països Baixos i Suïssa s'afegeixen als tradicionals països d'immigració, rebent un gran nombre de persones procedents de diferents punts del globus terraquí. La diversificació d'origens de les migracions internacionals és una característica contemporània que coincideix amb l'increment dels països destinataris d'aquests fluxos. Així, als països europeus i americans, s'afegien nous destins migratoris, tal com s'esdevé amb els països del Golf Pèrsic arran de la crisi del petroli de

4 En la seva obra de 1979, *Birds of Passage: Migrant Labor and Industrial Societies*, Michael J. Piore planteja detingudament el concepte de mercat de treball intern i la hipòtesi del mercat de treball dual. La descripció clàssica del mercat de treball dual es pot trobar a **DOERINGER, P. B.** i **PIORE, M. J.**, *Internal Labor Markets and Manpower Analysis*. Heath Lexington Books. Lexington, 1971. Per la seva part, la perspectiva de Oded Stark i David Bloom queda recollida a l'article conjunt **STARK, O.** i **BLOOM, D. E.**, «The New Economics of Labor Migration». *The American Economic Review*. Número 75(2). Pàgines 173 -178. 1985.

Els factors d'atracció i d'expulsió es circumscriuen a les condicions socioeconòmiques i demogràfiques, a raons polítiques i culturals i, més recentment, a motius mediambientals

1973, els «tigres» asiàtics com Corea, Japó, Malàisia o Singapur al llarg dels anys 80 o als països del Sud d'Europa, com l'Estat espanyol, Itàlia i Portugal, a partir de la dècada dels 90.

L'aparició d'aquestes noves rutes, conjuntament amb les transformacions inherents a la mundialització, expliquen que la figura del migrant internacional tingui avui una dimensió global. Tot i així, un informe de l'ONU de 2005 apunta que el 75% de les migracions internacionals actuals es concentraven en poc més de 28 països de destí. En el moment que molts dels països de la Unió Europea (UE) es troben entre aquests, i que la transformació d'Europa de continent d'emigració a regió d'immigració és especialment notable, val la pena examinar com s'estan construint avui les polítiques d'immigració en el marc europeu.

Les 'Europes' de la immigració

En l'escenari europeu, es tendeix a homogeneïtzar l'experiència migratòria dels diferents estats membres i buscar receptes polítiques que serveixin a tots per igual. Però el cert és que no existeix una sinó diverses 'Europes' de la immigració. És fàcil reconèixer aquesta diversitat quan hom pensa en les campanyes publicitàries que el govern britànic va dur a terme per desincentivar la immigració eslovaca després de l'adhesió d'aquest país a la UE, o

els recels que aixecava la figura del *plombier polonais* a França, que recordaven els temors que havia despertat l'adhesió espanyola el 1986. La lliure circulació de persones, i per tant de treballadors, ha estat una preocupació pels diferents països europeus, en la mesura que no sempre reconeixen en el veí una història migratòria similar. Els temors migratoris davant cada ampliació no són casuals, sinó que s'expliquen per l'existència de diferents processos migratoris en l'escenari europeu. De fet, i de manera breu, a la UE dels 27 es poden identificar quatre models migratoris diferents que, malgrat no ser del tot homogenis, comparteixen trets característics propis i distintius els uns dels altres –veure mapa 2.

Un primer escenari el conformen els països de l'Europa central –Alemanya, Bèlgica, França, Luxemburg i Regne Unit– que tot i tenir trajectòries migratòries diferents, comparteixen el fet d'haver rebut fluxos migratoris des de la dècada de 1950. Es calcula que la recuperació econòmica de l'Europa occidental després de la Segona Guerra Mundial atreu fins a 15 milions de persones, majoritàriament procedents del sud d'Europa i del nord d'Àfrica. Fins a principis dels anys 70, molts d'aquests països tenen acords amb determinats països d'origen per gestionar fluxos migratoris de caràcter fonamentalment laboral. Bàsicament masculina i encaminada a la indústria, la lògica del treballador estranger convidat –*guestworker*– s'acaba amb la crisi econòmica de 1973, quan es redueixen notablement les entrades de treballadors estrangers,

Les migracions són un fenomen complex i en constant evolució, essent determinants dels canvis polítics, socioeconòmics i culturals de les regions d'origen, de destí i de trànsit

però s'incrementen les entrades fruit dels processos de reagrupació familiar. Actualment tenen uns fluxos migratoris relativament més baixos que els seus veïns del sud, però presenten una proporció elevada de ciutadans estrangers residents, així com de les denominades segones generacions, referint-se als fills i filles de les famílies immigrants (la majoria dels quals ja han nascut al país d'acollida) o dels immigrants nascuts (o que porten temps establerts) en aquests països d'acollida.

El segon grup de països el conformen els nòrdics, que presenten unes característiques ben diferents als seus veïns europeus. Amb nivells baixos d'immigració, els països nòrdics han implementat generoses polítiques d'asil, el que explica en gran part que la majoria de població estrangera resident en aquests països tingui l'estatut de refugiat o asilat.

Un tercer grup són els països meridionals com l'Estat espanyol, Grècia, Itàlia i Portugal, que amb diferent intensitat i ritme han passat de ser països d'emigració a països d'immigració. En poc més d'una dècada, aquests països –principalment l'Estat espanyol i Itàlia– han estat receptors de fluxos migratoris de caràcter laboral procedents del continent africà, Amèrica Llatina i Àsia. Amb una economia submergida important i unes fronteres marítimes poroses, bona part de la immigració que ha arribat a aquests països ha acabat en situació d'irregularitat administrativa. Precisament la necessitat d'una millor gestió de les fronteres marítimes d'aquests països explica els

Font: Elaboració pròpia

La dècada de 1960 suposa un canvi substancial en la mesura que Europa deixa de ser punt d'origen de la majoria de moviments migratoris internacionals per esdevenir-ne destí

esforços que s'han destinat a iniciatives com FRONTEX, l'agència europea de fronteres, o el Sistema de Visats Schengen. Però el cert és que la major part de la immigració irregular que resideix a la UE ha entrat al territori Schengen de manera regular, amb visats de turista o estudiant, i és la continuïtat de la residència més enllà del temps permès el que explica aquesta irregularitat.

Finalment, un darrer model, més recent i menys definit, el conformen els estats que entren a la UE amb les ampliacions de 2004 i 2007. La majoria d'aquests països encara són origen de fluxos migratoris que es dirigeixen principalment a altres estats membres, tot i que a diferència de la immigració extracomunitària, que té un component permanent notable, la immigració procedent dels països de l'Europa central i oriental té un important component de circularitat. Progressivament, països com la República Txeca o Hongria s'estan convertint en països d'immigració, acollint fluxos procedents de regions veïnes com els Balcans occidentals, Rússia o Ucraïna. Amb un important paper com a països de trànsit, molts dels països de l'escenari oriental també han d'afrontar el repte de gestionar les fronteres de la UE i impulsar la lluita contra el tràfic de persones en aquestes.

La construcció d'una política europea d'immigració

Tradicionalment, les polítiques d'immigració han estat competència exclusiva dels estats, en la mesura que afec-

taven dos elements constitutius d'aquests, com són el territori i la població. En el marc europeu, la creació d'una àrea de lliure circulació de persones ben aviat es converteix en un objectiu polític, que es tradueix amb la signatura de l'acord Schengen.⁵ La creació d'aquesta àrea de lliure circulació requereix la supressió de les fronteres interiors entre els estats signants, i la necessitat d'harmonitzar el control de les fronteres externes. La política d'immigració s'esdevé així una conseqüència de Schengen i alhora un repte per als estats de la UE.

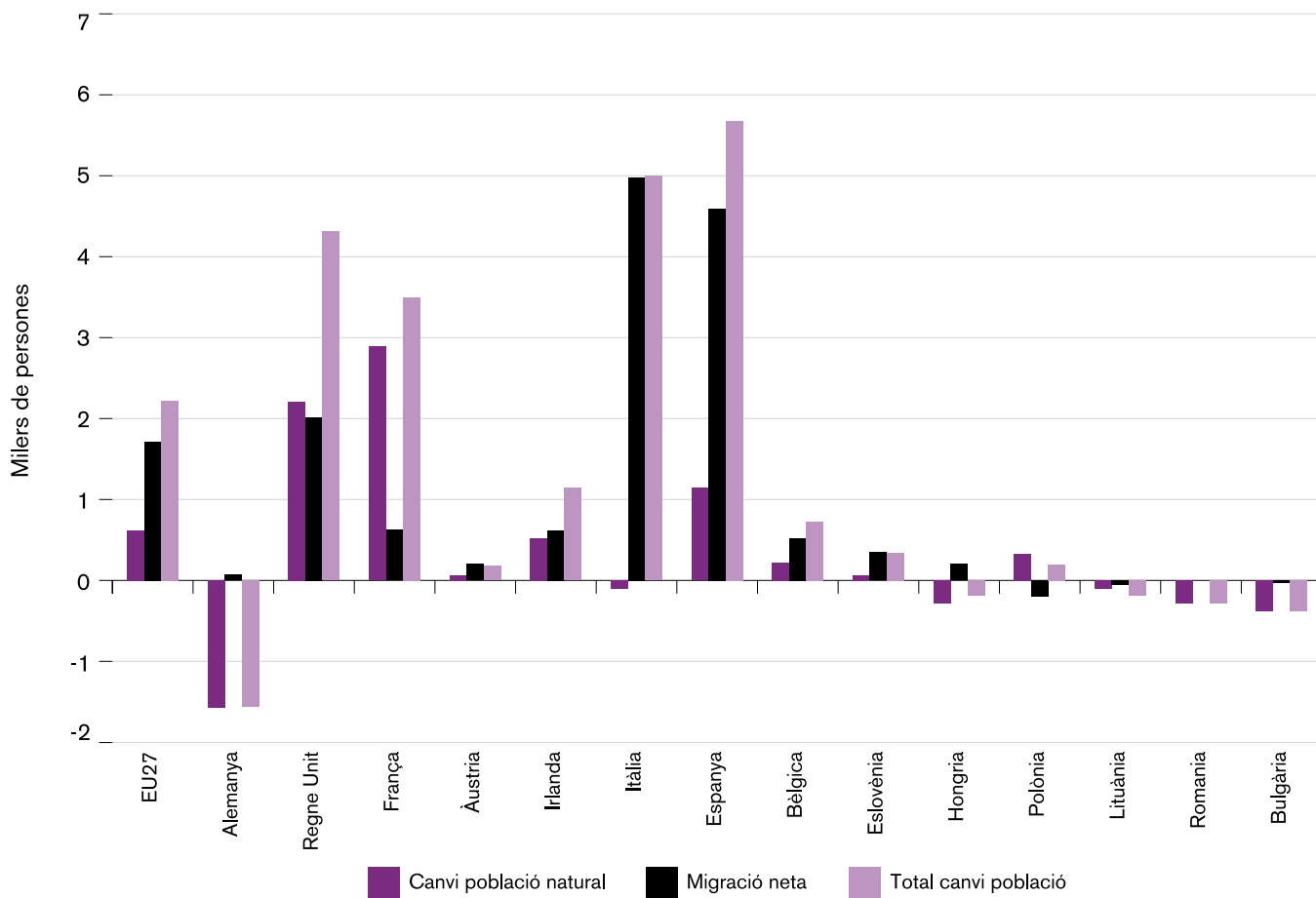
Inicialment gestionada en el marc de la cooperació intergovernamental, la política d'immigració neix al marge del procés de construcció comunitària. És el Tractat de Maastricht⁶ el que oficialitza la cooperació dels països europeus en matèria de Justícia i Interior –l'anomenat tercer pilar– i conclou que els temes d'immigració i asil, per ser d'interès comú, han de ser abordats en el marc comunitari. Les dificultats per avançar a través de la cooperació intergovernamental en aquests temes, expliquen que el Tractat d'Amsterdam⁷ resolgui passar al primer pilar comunitari bona part de les polítiques vinculades als afers de Justícia i Interior, entre elles el control de fronteres, la immigració i l'asil, amb l'objectiu últim de cons-

5 CEE, *Acords de Schengen, de 14 de juny de 1985*. Comunitats Europees. Schengen, Luxemburg.

6 UE, *Tractat de la Unió Europea, de 7 de febrer de 1992*. Maastricht, Països Baixos.

7 UE, *Tractat d'Amsterdam, de 2 d'octubre de 1997*. Amsterdam, Països Baixos.

QUADRE 1. CREIXEMENT DE LA POBLACIÓ EUROPEA I IMMIGRACIÓ (2008, EN MILERS DE PERSONES)

Font: MÜNZ, R., *Shaping migration policies for economic recovery*. Seminar «Tracking migration trends in Europe during recession and recovery». Policy Network. Londres, 2009.

La diversificació d'origens de les migracions internacionals és una característica contemporània que coincideix amb l'increment dels països destinataris de la immigració

truir una política d'immigració comuna en un termini màxim de cinc anys.

Amb aquest propòsit, el mateix 1999 se celebra un Consell Europeu de caràcter extraordinari per elaborar un pla d'acció quinquennal que faciliti l'establiment de l'Espai de Llibertat, Seguretat i Justícia. En el Consell Europeu de Tampere es reconeix la necessitat que la UE desenvolupi polítiques comunes d'immigració i asil que tinguin en compte la necessitat de controlar les fronteres exteriors i lluitar contra la immigració irregular. Alhora, la UE assenyala la importància de garantir un tracte just als nacionals de països tercers que ja resideixen a territori europeu.

Cinc anys després, l'establiment de l'Espai de Llibertat, Seguretat i Justícia no només no ha avançat significativament, sinó que amb els atemptats de l'11-S als EUA i el consegüent enduriment dels mecanismes de control i protecció de les fronteres, fins i tot retrocedeix. Aquesta lògica de la *securització* de la mobilitat explica les reticències dels estats membres a cedir competències en l'àrea de les polítiques d'immigració i les dificultats per arribar a resolucions unànimes en el marc legislatiu comunitari. En qualsevol cas, al 2004 s'aprova el segon programa quinquennal per a l'enfortiment de l'Espai de Llibertat, Seguretat i Justícia, conegut com el Programa de la Haia.⁸

8 **CONSELL EUROPEU**, *Programa de la Haia, de 4 i 5 de novembre de 2004*. La Haia, Països Baixos

Molt més específic que el seu predecessor, aquest segon programa proporciona una sèrie d'orientacions per a una aproximació global al fenomen migratori, reconeixent que la construcció d'una política europea d'immigració ha de considerar les múltiples dimensions del fenomen migratori, tant les causes últimes com els efectes que en aquell tenen les polítiques d'admissió o retorn, així com tots els aspectes vinculats a la integració dels immigrants. El programa de treball, a més, s'insereix en un nou context institucional per raó del qual determinats aspectes vinculats a la immigració i l'asil –bàsicament la gestió de la immigració irregular– passen al primer pilar, el que permet al Parlament Europeu codecidir en aquests àmbits.

Durant la presidència sueca de 2009, s'aprova el tercer programa de treball per al desenvolupament de l'Espai de Llibertat, Seguretat i Justícia, conegut com el Programa d'Estocolm.⁹ Amb el títol, *Per una Europa oberta i segura que serveixi i protegeixi als ciutadans*, el Programa d'Estocolm intenta trobar l'equilibri entre la protecció de les llibertats dels ciutadans i la necessitat de garantir la seguretat a l'espai europeu. L'agenda de treball del Programa d'Estocolm, que ha de desenvolupar-se sota la presidència espanyola de la UE de 2010, també ha de parlar atenció a l'aplicació del Tractat de Lisboa,¹⁰ que im-

9 **CONSELL EUROPEU**, *Programa d'Estocolm, de 21 i 22 d'octubre de 2009*. Estocolm, Suècia.

10 **UE**, *Tractat de Lisboa, de 19 d'octubre de 2007*. Lisboa, Portugal.

QUADRE 2. EIXOS PRINCIPALS DE LA POLÍTICA EUROPEA D'IMMIGRACIÓ

Eixos principals	Objectius	Instruments
Gestió ordenada dels fluxos migratoris	Promoció de la immigració regular	Pla de política en matèria de migració legal (2005): Blue Card, treballadors temporals...
	Lluita contra la immigració irregular	Directiva per la qual s'estableixen sancions aplicables als contractadors de residents «il·legals» nacionals de països tercers. Gestió de les fronteres exteriors (Frontex, SIS II, Eurosur)
Diàleg i cooperació amb països tercers	Enfocament Global de les Migracions (2005)	Diàleg polític: - Conferència Euroafricana sobre Migracions i Desenvolupament; - Diàleg Estructurat UE-LAC sobre Migracions, ... Partenariats de Mobilitat
Integració de nacionals de països tercers	Polítiques de promoció dels drets fonamentals i polítiques anti-discriminació	Fons Europeu per a la Integració

Font: Elaboració pròpia.

La construcció de societats plurals, cohesionades i, per tant, més segures i lliures, depèn del compromís polític i social en la protecció de la igualtat de drets, deures i oportunitats

pulsarà la plena implicació del Parlament Europeu en les polítiques vinculades a la justícia i a la ciutadania.

Com els seus predecessors, el Programa d'Estocolm ha de continuar el procés de construcció de la política europea d'immigració. Un procés amb uns continguts que, fins ara, s'han centrat en la gestió ordenada dels fluxos migratoris, la inclusió del diàleg i la cooperació en les relacions entre països d'origen i de trànsit, i l'impuls dels instruments d'integració dels nacionals de països tercers –veure quadre 2.

A tall de conclusió

La construcció d'una política d'immigració global i coherent és un repte per a la UE, però també per als seus estats membres. La majoria de països europeus han de reformular les seves polítiques i assumir la necessitat de trobar instruments eficients i eficaços que permetin una millor i més coordinada gestió dels fluxos migratoris. Perquè, malgrat que l'actual crisi econòmica hagi alimentat determinades actituds i discursos polítics i socials que demanen limitar dràsticament la immigració a Europa, el cert és que el continent europeu seguirà requerint mà d'obra estrangera per créixer econòmicament. Certament, les necessitats laborals de la demogràficament envellida UE varien a cada país, i en molts casos encara no es coneixen suficientment. Però la necessitat de mà

d'obra estrangera present i futura sembla evident. El repte és construir polítiques migratòries eficients, que promoguin mecanismes àgils per gestionar els fluxos migratoris. Aquesta sembla la millor manera d'evitar una de les grans vulnerabilitats dels fluxos actuals: la seva irregularitat. La lluita contra la immigració irregular ha de basar-se principalment en la necessitat de promoure els mecanismes legals que facilitin una immigració ordenada. Alhora, s'ha de lluitar amb fermesa contra els qui participen en el negoci del tràfic de persones, adequant els instruments de seguretat dels quals es disposen a enfrontar-se a un dels negocis més rendibles del crim organitzat internacional.

La promoció de mecanismes d'entrada regular suposa evitar la irregularitat en els fluxos migratoris i així promoure una millor integració dels nacionals de països tercers en les societats d'acollida. Alhora, això suposa reconèixer que cal trencar el mite de la immigració zero i assumir que les nostres societats són i seran plurals i diverses. Al mateix temps, això significa treballar amb fermesa contra la xenofòbia i la discriminació, promovent instruments i polítiques que afavoreixin la triple igualtat: en drets, obligacions i oportunitats. La construcció de societats plurals, cohesionades i, per tant, més segures i més lliures, depèn en bona mesura del compromís polític i social en la protecció i garantia d'aquestes igualtats. |

+ INFO

Fonts

- ☐ **CEE**, *Acords de Schengen, de 14 de juny de 1985*. Comunitats Europees. Schengen, Luxemburg.
- ☐ **CONSELL EUROPEU**, *Programa de la Haia, de 4 i 5 de novembre de 2004*. La Haia, Països Baixos.
- ☐ **CONSELL EUROPEU**, *Programa d'Estocolm, de 21 i 22 d'octubre de 2009*. Estocolm, Suècia.
- ☐ **GLOBAL COMMISSION ON INTERNATIONAL MIGRATION**. *Migration in an interconnected world: New directions for action. Report of the Global Commission on International Migration*. 2005
- ☐ **PROGRAMA DE NACIONS UNIDES PER AL DESENVOLUPAMENT**, *S'estan superant barreres: mobilitat i desenvolupament humà. Informe sobre Desenvolupament Humà 2009*. Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament. Nova York, 2009.
- ☐ **UE**, *Tractat de la Unió Europea, de 7 de febrer de 1992*. Maastricht, Països Baixos.
- ☐ **UE**, *Tractat d'Amsterdam, de 2 d'octubre de 1997*. Amsterdam, Països Baixos.
- ☐ **UE**, *Tractat de Lisboa, de 19 d'octubre de 2007*. Lisboa, Portugal.

Articles

- BOSWELL, C.**, «The 'external dimension' of EU immigration and asylum policy». *International Affairs*. Número 79. Volum 3. Pàgines 619-638. 2003.
- LEE, E.** «A theory of migration». *Demography*. Número 3. Pàgines 47-57.1966.
- MEYERS, E.**, «Theories of International Immigration Policy. A Comparative Analysis». *International Migration Review*. Número 34(4). Pàgines 1245-1282. 2000.
- NIESSEN, J.**, «International Migration on the EU Foreign Policy Agenda». *European Journal of Migration and Law*. Volum 1. Pàgines 483-496. 2003.
- RAVENSTEIN, E. G.**, «The Laws of Migration». *Journal of the Statistical Society of London*. Volum 48. Número 2. Pàgines 167-235. Londres, 1885..
- STARK, O. i BLOOM, D. E.**, «The New Economics of Labor Migration». *The American Economic Review*. Número 75(2). Pàgines 173 -178. 1985.

Libres

- DOERINGER, P. B.** i **PIORE, M. J.**, *Internal Labor Markets and Manpower Analysis*. Heath Lexington Books. Lexington, 1971.
- FAIST, T.** i **ETTE, A.**, *The Europeanization of National Policies and Politics of Immigration. Between Autonomy and the European Union*. Palgrave MacMillan. Londres, 2007.
- MASSEY, D.** i **ARANGO, J.** (et alt.), *Worlds in motion. Understanding International Migration at the End of Millenium*. Clarendon Press. Oxford, 2005.
- MÜNZ, R.**, *Shaping migration policies for economic recovery*. Seminar «Tracking migration trends in Europe during recession and recovery". Policy Network. Londres, 2009.
- PHILIP, M.**, i **ABELLA, M.** (et alt.), *Managing Labor Migration in the Twenty-First Century*. Yale University Press. Yale, 2006.
- PIORE, M. J.**, *Birds of Passage: Migrant Labor and Industrial Societies*. Cambridge University Press. Cambridge, 1979.